

[illegible]

&ccedil;ıkarak kendimiz i&ccedil;in &ccedil;ıkarılmasını istemediğimiz zorluğu başkasına &ccedil;ıkmak doğru olmayacaktır. Yine kendimiz i&ccedil;in yapılmasını istediğimiz iyiliğin ve kolaylığın M&uuml;sl&uuml;man kardeşimiz i&ccedil;in istemekte en doğru ve bize yakışır davranış şekli olacaktır. Bu sebeple insanların altında ezildikleri, elde avu&ccedil;ta ne varsa t&uuml;kettikleri ve etraftan bor&ccedil;ı aramaya &ccedil;ıktıkları bir d&uuml;ğ&uuml;ne sebep olmak ve bunu da ben evladımın saadeti i&ccedil;in istiyorum diyerek yapmak hi&ccedil;te hoş olmayacak bir durumdur. D&uuml;ğ&uuml;nler insanların &ouml;zellikle d&uuml;ğ&uuml;n sahiplerinin &ccedil;ok&ccedil;a sevindiği ve bu sevinci etrafında bulunanlarla paylaşmak istediği g&uuml;nlerdir. Zaten sevin&ccedil;lerde paylaşılacak suretiyle &ccedil;oğalmaktadır. Y&uuml;ce Rabbimizin bizlerden istediği hep bir arada olmamızdır. Nitekim İnananlar kardeş ilan edilmiş, inananların aralarının d&uuml;zeltilmesi istenmiş, hep birlikte Yaratanın İpine (İslam&rsquo;a) sımsıkı sarılmamız istenmiştir. Cuma namazının cemaatle kılınması farz koşulmuş, bayram namazı tek başına kılınması caiz g&ouml;r&uuml;lmemiş, beş vakit namaz cemaatle kılınması Hanefi mezhebince s&uuml;nnet-i m&uuml;ekke olarak h&uuml;kme bağlanmış, Efendimiz hastalığının şiddetli zamanlarında dahi cemaati terk etmemiştir. Hac inananların birleştiği, bulunduğu kaynaştığı bir ibadettir. Daha nice &ouml;rneklere bakarak diyebiliriz ki, İslam Dini birliktelik dinidir. Ayrımı, ayrıcalığı, ayrımcılığı asla kabul etmez. İşte bu birlikteliklerimizin en mutlu şekilde yaşandığı bir zaman dilimi ise d&uuml;ğ&uuml;nlerimizdir. D&uuml;ğ&uuml;nlerimiz bizlerin birbirleriyle kaynaşmasına vesile olan, bir &ouml;nceki neslin bir sonraki nesil ile tanıştırılarak arada bulunan irtibat eksikliğini gideren &ouml;nemli bir hadisedir. Aramızda bulunan soğuklukları giderebileceğimiz, &uuml;z&uuml;nt&uuml;lerimizi en aza indirebileceğimiz zaman dilimleridir. Bu sebeple &ouml;ncele d&uuml;ğ&uuml;nlerimize davet edeceğimiz insanlar arasında ayırım yapmamalıyız. Zenginleri veya para, takı takabilecekleri &ccedil;ağırıp parası olmayanları &ccedil;ağırmamak asla bize yakışmayacak davranış şeklidir ve Sevgili Peygamberimiz bir hadislerinde bu hususu kınamaktadır. Efendimiz ş&ouml;yle buyuruyor.

&#1576;&#1616;&#1574;&#1618;&#1587;&#1614;

&#1575;&#1604;&#1591;&#1617;&#1614;&#1593;&#1614;&#1575;&#1605;&#1615;

&#1591;&#1614;&#1593;&#1614;&#1575;&#1605;&#1615;

&#1575;&#1604;&#1618;&#1608;&#1614;&#1604;&#1616;&#1610;&#1605;&#1614;&#1577;&#1616;&#1610;&#1615;&#1583;&#1618;&#1593;&#1614;&#1609;

&#1573;&#1616;&#1604;&#1614;&#1610;&#1618;&#1607;&#1614;&#1575;

&#1575;&#1604;&#1571;&#1614;&#1594;&#1618;&#1606;&#1616;&#1610;&#1614;&#1575;&#1569;&#1615;&#1608;&#1614;&#1610;&#1615;&#1578;&#1618;&#1585;&#1614;&#1603;&#1615;

&#1575;&#1604;&#1601;&#1615;&#1602;&#1614;&#1585;&#1614;&#1575;&#1569;&#1615;

&ldquo;Zenginlerin d&acirc;vet edilip fakirlerin &ccedil;ağırlanmadığı d&uuml;ğ&uuml;n yemeği ne fena bir yemektir.&rdquo;[3] Birlik ve beraberliğimizi sağlamada &ouml;nemli bir yeri olan

d&uuml;ğ&uuml;nlerimiz, eğer Efendimizin ifade ettiği bir duruma b&uuml;r&uuml;n&uuml;rse

-yani hatırlı insanların, varlıklı kimselerin veya hediye &ccedil;ok getirebilecek insanların

&ccedil;ağırılıp fakirler &ccedil;ağırlımayınca- o zaman ikiliklerin, ayrılıkların yaşandığı bir hal

meydana gelir. Bu durumda hem insani yaşantımıza hem de manevi yaşantımıza g&ouml;lge

d&uuml;ş&uuml;r&uuml;r. G&uuml;n&uuml;m&uuml;zde &ouml;zellikle bu hal &uuml;zere yapılan

d&uuml;ğ&uuml;nlere ne yazık ki &uuml;z&uuml;lererek rastlamaktayız. Oysaki m&uuml;minler bir

bedenin uzvu gibi olmalıdır. Bir bedende bir uzuv eksikliği neyse

d&uuml;ğ&uuml;n&uuml;m&uuml;ze &ccedil;ağırlanmadığımız kardeşimizin durumu da aynen

&ouml;yledir. Bu uzuv değersizdir nasıl ki diyemeyeceksek bu m&uuml;minde değersizdir asla

diyemeyiz. Y&uuml;ce Allah bizlere aşırılığa gitmemizi her işte orta yolu tutmamızı

emretmektedir. Bir ayette bizlere ş&ouml;yle buyurmaktadır.

&#1608;&#1614;&#1575;&#1604;&#1617;&#1614;&#1584;&#1616;&#1610;&#1606;&#1614;

&#1573;&#1616;&#1584;&#1614;&#1575;  
&#1571;&#1614;&#1606;&#1601;&#1614;&#1602;&#1615;&#1608;&#1575;  
&#1604;&#1614;&#1605;&#1618;  
&#1610;&#1615;&#1587;&#1618;&#1585;&#1616;&#1601;&#1615;&#1608;&#1575;  
&#1608;&#1614;&#1604;&#1614;&#1605;&#1618;  
&#1610;&#1614;&#1602;&#1618;&#1578;&#1615;&#1585;&#1615;&#1608;&#1575;  
&#1608;&#1614;&#1603;&#1614;&#1575;&#1606;&#1614;  
&#1576;&#1614;&#1610;&#1618;&#1606;&#1614;  
&#1584;&#1614;&#1604;&#1616;&#1603;&#1614;  
&#1602;&#1614;&#1608;&#1614;&#1575;&#1605;&#1575;&#1611; &ldquo;Onlar, harcadıklarında ne israf ne de cimrilik edenlerdir. Onların harcamaları, bu ikisi arası dengeli bir harcamadır.&rdquo;[4] İsrâf olması gerekeni olduğu yerde olduğu kadar kullanılmaması neticesinde ortaya &ccedil;ıkan bir durumdur. Cimrilik ise olması gerekeni olması yerde olduğu kadar kullanmama durumudur. Yemek yenilmesini ele alırsak karnımızı doyurup bizi hayata bağliyyacak kadar değil de, aşırıya ka&ccedil;ıp hayatımızı aksatacak kadar yemek yememiz israftır. D&uuml;ğ&uuml;nlerimizde dikkat etmediğimiz diğer &ouml;nemli husus ise israf konusudur. &Ccedil;&uuml;nk&uuml; g&uuml;n&uuml;m&uuml;zde ihmal edilen en &ouml;nemli konuların başında israf gelmektedir. D&uuml;ğ&uuml;nlerin harcamasız yapılamayacağı elbette d&uuml;ş&uuml;lemez. Harcama yapılırken dikkat edilmesi gereken husus ise olduğu kadarı olduğu yerde kullanmaktır. &ldquo;İnsanlar bizi kınar&rdquo;,&ldquo;d&uuml;ğ&uuml;n&uuml;m&uuml;ze katılanlar bizi fakir g&ouml;r&uuml;r&rdquo;,&ldquo;herkes b&ouml;yle yaptı biz yapmazsak ayıp olur&rdquo;,&ldquo;insanın hayatında bir kere oluyor&rdquo; ve daha nice mazeretler ortaya atılarak israfa gidilmektedir. Oysaki cana gelecek zararların defedilmesi dışında hi&ccedil;bir mazeret kişiye haramı işleme yetkisi vermez. Bu sebeple mazeretlere sığınmak yerine doğru olanı yapmak bize d&uuml;nya ve ahiret huzuru sağlayacaktır. Y&uuml;ce Rabbimizin haram kıldığı b&uuml;t&uuml;n şeyler bizim kendi faydamızdır. Alkol kullanılmasının haram kapsamına alınması da bu faydalardan biridir. Alkol&uuml;n k&ouml;t&uuml;l&uuml;klerin anası unutulmamalıdır. Bir&ccedil;ok hastalığa sebebiyet veren, insanın aklını alması neticesinde insanı yapmak istemediği bir&ccedil;ok tehlikelere atan alkold&uuml;r. Y&uuml;ce Rabbimiz ayette alkol ile şeytanın bizler i&ccedil;in hazırladığı tuzağı ş&ouml;yle bildirmektedir.

&#1573;&#1616;&#1606;&#1617;&#1614;&#1605;&#1614;&#1575;  
&#1610;&#1615;&#1585;&#1616;&#1610;&#1583;&#1615;  
&#1575;&#1604;&#1588;&#1617;&#1614;&#1610;&#1618;&#1591;&#1614;&#1575;&#1606;&#1615;&#1571;&#1614;&#1606;&#1610;&#1615;&#1608;&#1602;&#1616;&#1593;&#1614;  
&#1576;&#1614;&#1610;&#1618;&#1606;&#1614;&#1603;&#1615;&#1605;&#1615;  
&#1575;&#1604;&#1618;&#1593;&#1614;&#1583;&#1614;&#1575;&#1608;&#1614;&#1577;&#1614;  
&#1608;&#1614;&#1575;&#1604;&#1618;&#1576;&#1614;&#1594;&#1618;&#1590;&#1614;&#1575;&#1569;&#1601;&#1616;&#1610;  
&#1575;&#1604;&#1618;&#1582;&#1614;&#1605;&#1618;&#1585;&#1616;  
&#1608;&#1614;&#1575;&#1604;&#1618;&#1605;&#1614;&#1610;&#1618;&#1587;&#1616;&#1585;&#1616;  
&#1608;&#1614;&#1610;&#1614;&#1589;&#1615;&#1583;&#1617;&#1614;&#1603;&#1615;&#1605;&#1618;&#1593;&#1614;&#1606;&#1584;&#1616;&#1603;&#1618;&#1585;&#1616;  
&#1575;&#1604;&#1604;&#1617;&#1607;&#1616;  
&#1608;&#1614;&#1593;&#1614;&#1606;&#1616;  
&#1575;&#1604;&#1589;&#1617;&#1614;&#1604;&#1575;&#1614;&#1577;&#1616;

&#1601;&#1614;&#1607;&#1614;&#1604;&#1618;  
&#1571;&#1614;&#1606;&#1578;&#1615;&#1605;  
&#1605;&#1617;&#1615;&#1606;&#1578;&#1614;&#1607;&#1615;&#1608;&#1606;&#1614;  
&ldquo;Şeytan, i&ccedil;ki ve kumarla, ancak aranızda d&uuml;şmanlık ve kin sokmak; sizi Allah&rsquo;ı anmaktan ve namazdan alıkoymak ister. Artık vazge&ccedil;iyor musunuz?&rdquo;[5] G&uuml;m&uuml;zde d&uuml;ğ&uuml;nlerde eğlence olsun diye, neşe bol olsun diye alkol alımı ger&ccedil;ekleştirilmektedir. İnsanlar d&uuml;ğ&uuml;nlerde &ldquo;bug&uuml;n i&ccedil;meyeceğiz de ne zaman i&ccedil;eceğiz&rdquo; diyerek alkol almakta, bazen de d&uuml;ğ&uuml;nlerde k&uuml;&ccedil; &uuml;klerin alkol kullanımına b&uuml;y&uuml;kler &ldquo;d&uuml;ğ&uuml;nd&uuml;r bir kerelikten bir şey olmaz&rdquo; diyerek onay vermektedirler. Oysaki alkole g&ouml;t&uuml;ren b&uuml;t&uuml;n s&ouml;ylemler yanıştır. &Ouml;zellikle sevin&ccedil;lerin &ccedil;oğalması gereken d&uuml;ğ&uuml;nler alkol sebebiyle &uuml;z&uuml;nt&uuml;lere d&ouml;n&uuml;şebilmektedir. Aklını alkol ile yitiren insanlar etrafa rahatsızlık vermekte, ne yaptığını bilmeyen insanlar mutluluğu mutsuzluğa, huzuru sıkıntıya d&ouml;n&uuml;şt&uuml;rebilmektedir. Y&uuml;ce Rabbimizin de bizlere bildirdiği &uuml;zere alkol vesilesi ile insanlar arasına d&uuml;şmanlık ve kin sokulmaktadır. Bu durum ise d&uuml;ğ&uuml;nlerle asla bağdaşmayacak bir durumdur. D&uuml;şmana karşı savunma ama&ccedil;lı olarak &uuml;retilen bir nesne olan silah ise bug&uuml;n hayatımızın bir par&ccedil;ası haline gelmiştir. Bu durum hi&ccedil;te hoş karşılanacak ve hafife alınacak bir durum değildir. Yine g&uuml;m&uuml;zde silah bir oyun ve eğlence aleti olarak da &ouml;n plana &ccedil;ıkartılmaktadır. Oysaki kendisinde b&ouml;yle bir fonksiyon bulunmayan bir aletin en mutlu g&uuml;nler olan d&uuml;ğ&uuml;nlerde işi nedir? Bu soru sorgulanmalıdır. &ldquo;Bizim d&uuml;ğ&uuml;n&uuml;m&uuml;zde hi&ccedil;bir şey olmaz&rdquo; diyerek silahlar ateşlenmekte kendini bilmez kişiler tarafından bilin&ccedil;sizce silahlardan &ccedil;ıkan kurşunlar insanları yaralamakta veya onların &ouml;l&uuml;m&uuml;ne sebep olmaktadır. Bu durum ise en mutlu g&uuml;m&uuml;ze acı getirmektir. Her konuda olduğu gibi bu konuda da barış ve esenlik dini olan İslam&rsquo;n tavsiyelerine uymalıyız. Y&uuml;ce Rabbimiz bir ayette ş&ouml;yle buyurmaktadır. &ldquo;Kim, bir insanı, bir can karşılığı veya yery&uuml;z&uuml;nde bir bozgunculuk &ccedil;ıkarmak karşılığı olmaksızın &ouml;ld&uuml;r&uuml;se, o sanki b&uuml;t&uuml;n insanları &ouml;ld&uuml;rm&uuml;şt&uuml;r. Her kim de birini (hayatını kurtararak) yaşatırsa sanki b&uuml;t&uuml;n insanları yaşatmıştır.&rdquo;[6] D&uuml;ğ&uuml;nler birlik ve beraberliğin en mutlu bir halde sağlandığı zaman dilimleridir. İşin i&ccedil;ine silahın girmesiyle ve o silahlardan &ccedil;ıkan kurşunların insanları &ouml;ld&uuml;rmesiyle hem mutluluk bitmekte hem de birlik ve beraberlik bozulmaktadır. Bu sebeple sadece d&uuml;ğ&uuml;nlerde değil her t&uuml;rl&uuml; eğlencemizde, mutlu g&uuml;nlerimizde silahları bir tarafa bırakalım. Hi&ccedil;bir can bizim elimizle bu d&uuml;nyadan ayrılmasın. Hi&ccedil;bir eve ateş d&uuml;şmesin. Analar-babalar bizlerin y&uuml;z&uuml;nden &uuml;z&uuml;lmesin. Sevin&ccedil;ler yasa d&ouml;n&uuml;şmesin. Katil olup bir hayat boyu kendi vicdanımızı sızlatmayalım. M&uuml;sl&uuml;man&rsquo;ı Sevgili Peygamberimiz ş&ouml;yle tarif etmektedir. &#1575;&#1604;&#1605;&#1587;&#1604;&#1605;&#1605;&#1606;&#1587;&#1614;&#1604;&#1616;&#1605;&#1614;&#1575;&#1604;&#1605;&#1587;&#1604;&#1605;&#1608;&#1606;&#1605;&#1606;&#1604;&#1587;&#1575;&#1606;&#1607;&#1608;&#1610;&#1583;&#1607;&#1548;&#1608;&#1575;&#1604;&#1605;&#1607;&#1575;&#1580;&#1585;&#1605;&#1606;&#1607;&#1580;&#1585;&#1605;&#1575;&#1606;&#1607;&#1609;&#1575;&#1604;&#1604;&#1607;&#1593;&#1606;&#1607;&ldquo;Ger&ccedil;ek M&uuml;sl&uuml;man, elinden dilinden M&uuml;sl&uuml;manların emniyet ve esenlikte olup

(zarar g  medikleri) kimsedir. Hakiki muhacir de, Allah'ın yasak ettiği Őeylerden uzaklaŐıp onları terk edendir."[7] Hem M  sl  manlığımız gereği hem de insanlığımız gereği kimseye zarar vermemek, kimsenin yuvasını yıkmamak, kimsenin hayatını sonlandırmaya sebep olmamak i ccedil;in her t  rl   sevin ccedil;, eğence ve   zellikle d  Ğ  nlerimizde silahları bir kenara bırakalım. D  Ğ  nlerde silahlar elimizde olmasın. Y  rekler yanmasın. D  Ğ  nler insanların eğlenme zamanlarıdır. Bu sebeple eğlencenin yapıldığı,  ccedil;algıların  ccedil;alındığı insanların oynadığı d  Ğ  nlere İslam dıŐı, eğlencenin yapılmadığı, sohbetlerin ve mevlitlerin icra edildiği d  Ğ  nlere islami demek ve b  yle bir ayrıma gitmek ise doğru değildir. Yalnız d  Ğ  nlerde yapılan eğlencelerin dozu ise iyi ayarlanması gerekir. İslam Dininin haram kıldığı k  lt  r  m  zde olmayan eğence Őekillerini d  Ğ  nlerimizden uzaklaŐtırmaya   zen g  stermeliyiz. Sevgili Peygamberimiz d  Ğ  nlerde tef  ccedil;alınmasına eğlencelerin yapılmasına m  saade etmiŐtir. Sadece d  Ğ  n vesilesiyle değil   belli sınırlar olmak Őartıyla Peygamberimiz ve Ashap bazı eğlencelere katıldıkları hakkında bizlere rivayetler gelmiştir. Bu rivayetler Ő  yledir: Muhammed b. Hatıb (r.a)'tan riv ccirc;yete g  re, Ő  yle demiŐtir: Ras ccirc;lullah (s.a.v) Ő  yle buyurdu: "Evlilikte haram ile helali ayıran Şey nikah anında ses  ccedil;ıkarmak ve def  ccedil;almaktır."[8] Efendimiz bu hadisiyle nikahın insanlara ilan edilmesini ve nikahın alenen yapılmasını istemekte bu aleniyetin ise tef  ccedil;almakla sağlanabileceğini iŐaret etmektedir.  ccirc;mir b. Said (r.a)'tan riv ccirc;yete g  re, Ő  yle demiŐtir: Bir d  Ğ  nde Kurasa b. Ka' ve Ebu Mes ccirc;ud el Ensar ccirc;'nin yanına vardım, o esnada k   ccedil;  k kızlar Őarkılar s  yl  yorlardı. Ben de: Siz Ras ccirc;lullah (s.a.v)'in ashabından ve Bedir savaŐına katılanlardanınsınız, yanınızda Őarkılar s  yleniyor sizler ise hi ccedil;bir Şey yapmıyorsunuz dedim. Onlardan biri: "İstersen sen de otur bizimle birlikte dinle istemezsen git. D  Ğ  nde eğlenmeye izin verildi" dedi.[9] EĞlenmenin de meŐru bir yolu vardır. EĞlencenin de sınırları vardır. Bu sınırlar milli ve manevi değerlerimizdir. Edep ve haya sınırlarının zorlandığı eğlenceler bizlere yakışmayacak durumlardır. Bir d  Ğ  n nasıl yapılmalıdır sorusuna cevap bulmak i ccedil;in yapmıŐ olduğumuz bu araŐtırmamızda   zette Őunları dile getirebiliriz.

- 1.D  Ğ  nlerimiz milli ve manevi değerlerimize ters olmamalıdır.
- 2.D  Ğ  nlerimiz birlik ve beraberliğimiz i ccedil;in   nemli zaman dilimlerindenidir. Bu sebeple birlik ve beraberliğimizi sıkıntıya sokacak davranış Őekillerinden ka ccedil;ınılmalıdır.
- 3.D  Ğ  nler mutluluk g  nleridir. Mutlu g  n  m  z  ;   z  nt  ye sevk etmemek i ccedil;in eğence aracı olmayan silahlarımızı artık bir kenara bırakmalıyız.
- 4.Haram olan Allah'ımızın yasakladığı her Şey d  Ğ  nlerimizden uzak olmalıdır. Bu sebeple d  Ğ  nlerde meŐru olmayan eğence Őekilleri terk edilmelidir.
- 5.Alkol hayatımızın her safhasında bize k  lt  l  k getirmektedir. K  lt  l  klerin anası olan alkol  n d  Ğ  nlerimize bulaŐtırılmamasına   zen g  stermeliyiz.
- 6.İster erkek tarafı isterse kız tarafı olsun zorlaŐtırıcı olmamalıyız. D  n  r  m  z  n i ccedil;inde bulunduğu durumu iyi analiz etmeli onlardan makul isteklerde bulunmalı onları kaldıramayacağı y  k  n altına sokmamalıyız.
- 7.D  Ğ  nlerimize davet ederken zengin fakir, takı takabilecekler takamayacaklar ayrımı yapmaksızın b  t  n eŐ dostumuzu  ccedil;ağırmalıyız.  ccedil;  nk   sevin ccedil;ler paylaŐtık ccedil;a artmaktadır.
- 8.Elimde imkanım yok diyerek  ccedil;ağrıldığımız d  Ğ  nlere gitmeyi de ihmal etmemeliyiz. Hi ccedil;bir Şey veremesek dahi  ccedil;ağrıldığımız d  Ğ  ne gitmeli onlara hayır duada bulunmalıyız. Unutmayalım ki maddi ihtiya ın yanında insanların manevi

